

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei tőrcsög-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egész évre 840 Le.
Fél évre 420 Le.
Negyed évre 210 Le.
Havonta 70 Le.
Hirdetések díjazása szerint.
Mojstánik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buoregiben 50 baniva
több.

Az utlevél — lukszus!

Az utlevél megszerzése és általában a külföldre való utazás eddig sem tartozott az élet úgynevezett kellemességei közé. Az okmányok beszerzése, csatolása, a különféle díjak és illetékek lefizetése, az utlevél kivárása kemény próbára tette a külföldre utazni akaró idegeit. Egy vigasztalása azonban mégis volt, az utlevélért mindössze 25 lejt kellett fizetnie. Ez azonban most megszűnik. Egy kommuniké már közli, hogy az utlevél kiállítás díját 2500 lejre emelik fel április elsejétől kezdve. Huszonöt lejről kétezeröttszáz lejre.

Tehát lukszussá vált már az utlevél is. Ezentúl már csak az igazán kedvező anyagi viszonyok között élők engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy üzleti vagy családi ügyekben elhagyják az ország területét vagy hogy valamelyik külföldi fürdőben keressenek gyógyulást, betegségekre. A szűkösebb viszonyok között élő emberek elől elzárta a határsorompót, mert kevesen lesznek olyanok, akik a horribilis vízumdíjakon kívül, még képesek lefizetni 2500 lej illetéket is. Az előzetes kormánykommuniké nem közli, hogy ez a 2500 lej egyszer s mindenkorra szól, vagy hogy ismét csak három hónapi érvényű bíró utleveleket adnak és így minden három hónapban le kell fizetni ezt a magas összegű illetéket. Sajnos, arról sem tesz a szükséges jeleket említést, hogy minden családtag után fizetendő 2500, mert ha ez történetesen így lenne, akkor fantasztikusan hangzana az, hogy egy háromtagú család utlevele 7500 lejbe kerülne és három hónap lejárta után, ha történetesen ismét külföldre kellene az illetőknek utazni, ismét le kell majd szurkolniok ezt a nagy summát. Sehogysem tudjuk elhinni, hogy ilyen fantasztikumma fejlődjék az utlevélkérdés.

Annyi azonban elvitathatatlan, hogy a 2500 lejes kiállítás illeték rendkívül súlyos megterhelést ró az utazni kényszerülő közönségre. Ezzel formálisan elriasztják a kereskedőt és magánost, hogy kiváltsa utlevelét. A mai viszonyok között, mikor olyan szoros a kapcsolat a szomszéd államokkal, inkább könnyítéseket kellene eszközölni az utlevélszerzésnél, nem pedig ilyen súlyos adót kivetni. Nem mindenki utazik szórakozásból külföldre és nem mindenkit helyezte a sors kedvező anyagi viszonyok közé. Szeretnék hinni, hogy az új utlevél-rendelet nem lesz olyan szigorú, mint ahogy az első híradások szólnak.

Állig fegyverben az antant.

Seregszemle az európai államok hadereje fölött.

(Páris, március 12.) Német lapok közölték, francia lapok átvették, hogy az európai államoknak ez idő szerint milyen haderejük van. Eszerint Franciaországban a katonák száma 5 millió, Olaszországban 3 és fél millió, Oroszországban 2 és fél millió, Romániában 2 millió 400 ezer, Lengyelországban 2 millió, Cseh-Szlovákiában 1 millió, Jugoszláviában 1 millió, Belgiumban 550 ezer, Németországban 100 ezer, Magyarországon 35 ezer, Bulgáriában 21 ezer és Ausztriában 18 ezer. A

gépfegyverek száma országonként a következőképpen oszlik meg: Franciaországnak 39 ezer, Oroszországnak 12 ezer, Lengyelországnak körülbelül 12 ezer, Olaszországnak 9000, Angliának 6000, Romániának 6000, Cseh-Szlovákiának 4000, Jugoszláviának 3500, Németországnak 1900 gépfegyvere van. E kimutatásból kitűnik, hogy Németországnak, Magyarországnak, Bulgáriának és Ausztriának együttvéve sincsen annyi katonája, mint a kicsiny Belgiumnak.

A kormány végleg megszüntette a kényszer-egyezségi eljárást.

Bucurestből jelentik: Tegnap délután minisztertanács volt, melyen több érdekes ügy került tárgyalás alá. A minisztertanács úgy határozott, hogy megszünteti a csődön kívüli kényszer-egyezségi eljárást, melyet 1916-ban a magyar kormány léptetett életbe. A csődön kívüli kényszer-egyezségi eljárást hatályon kívül helyezik. Ugyszintén a tegnapi minisztertanács végleg elvetette a Vadul Comerciált és nem engedélyezte az üzletbérleti szerződések meghosszabbítását. A minisztertanács ratifikálta a módosított nyugdíj-törvény javaslatot is.

Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter ma nyilatkozatot tett arról, hogy miért nem fogadta el a kormány a Vadul Comerciált, az üzlethelyiségek bérszerződésének meghosszabbítását. Kijelentette, hogy a lakosság legnagyobb része ellene van az ilyen kedvezményeknek, amelyek csak csekély számú embert

juttatnak milliókhoz és a többséget nem érinti. A Vadul Comerciál törvénybeiktatása azt jelenti, hogy a spekuláns kereskedő kihasználta a háború utáni helyzetet s azt állandósítaná a fogyasztók rovására. Hangoztatta azt, hogy az államnak nem áll érdekében az ilyen kereskedőket támogatni.

Franciaország ragaszkodik a genfi egyezményhez.

Párisból táviratozzák: Herriot miniszterelnök és Chamberlain angol külügyminiszter eszmecsereje után összeült a minisztertanács amely leszögezte a francia kormánynak azt az álláspontját, hogy Franciaország a saját érdekében ragaszkodik a genfi kiegészítő jegyzőkönyvhöz és kitart álláspontja mellett. A francia álláspontot a népszövetségi tanács legközelebbi ülésén hozzák hivatalosan nyilvánosságra.

Románia tiltakozása a magyar költségvetés ellen.

— A népszövetségi tanács nem tárgyalta az ügyet. —

(Genf, március 12.) A népszövetségi tanács magyar albizottságának mai ülésén Comen román delegátus is felszólalt a magyar hadügyi költségvetés tetelei ellen és azt hangoztatta, hogy ezek túl magasak. A nagyhatalmak állásfoglalása következtében a kérdést a tanácsban nem bocsájították tárgyalás alá és nem is vitat-

ták meg, mert Acioloja előadó megállapította, hogy a kifogásokat nem támasztották alá tényleges bizonyítékokkal. A határozat értelmében ilyen kérdéssel csak konkrét adatok alapján lehet foglalkozni. Epen ezért a kérdést csak az albizottságban tárgyalták le és nem engedték meg, hogy a

Kifizetik

a postatakarék-betéteket. Egy-egy arányban történik a beváltás.

(Saját tudósítónktól.) A kormány a napokban terjeszti a parlament elé a Magyar Postatakarékpenztárral kötött egyezményt. Az egyezmény sok ezer embert érdekel és Erdélyben és Bánátban is igen sok olyan ember van, aki megtakarított fillérért a postatakarékban helyezte el és sok millióra megy az az összeg, amit a kisemberek követelnek a magyar postától. Az egyezmény két részből áll. Az első rész intézkedik azon összegek visszafizetésével, amelyet a jelenlegi román alattvalók 1918. októberéig helyeztek el a magyar postatakarékban. Mintegy ötvenezer ilyen betéti könyvecske tulajdonos van Romániában és a könyvecskékre elhelyezett összeg értéke megfelel 60 millió értékű akkori koronának. A könyvecskék likvidálása sok időt vesz igénybe és beletelik egy esztendő is, amíg az összes követeléseket kifizetik. A posta az egyezmény ratifikálása után körlevéllel fordul a betevők-höz, amelyben megszabja a teendőket. A csekkforgalomban ugyan ez a helyzet. A kifizetési arányszám 1:1 lesz, vagyis egy akkori koronáért egy lejt fizetnek ki. Mindazokat az utalványokat, amelyeket a magyar postaigazgatóság, illetve postahivatal az idecsa tolt bánáti bankok és magánosok részére továbbított, de ki nem fizetett, a ratifikálást követő pár napon belül a román állam fizeti ki szintén 1:1 arányban. Ugyancsak a román állam fizeti ki az ajánlott küldemények, értéklevelek és csomagok értékét is. Annak ellenére, hogy a bucarestii központi postahivatal által megszabott határidő lejárt, ismét új határidőt kaptak a betéti könyvtulajdonosok és pedig a ratifikálás napjától számított három hónapot.

— Bernády és a Magyar Párt Clujról táviratozzák: A Magyar Párt elnöksége mint ismeretes elhatározta, hogy felveszi az érintkezést a kormánnyal. Ebből a célból egy ötös bizottságot delegált, amelynek elnöke dr. Bernády György, tagjai pedig Fülöp Béla szenátor, Zima Tibor képviselő, gróf Teleki Artur és dr. Zagoni István voltak. Dr. Bernády ma levelet írt Ugron Istvánnak, a Magyar Párt elnökének, akik bejelentette, hogy lemond az ötös bizottság elnöki tisztéről. Illetékes helyről nyert információk szerint a pártvezetőség nem fogadja el a lemondást.

Borzaimas tüzvész Budapesten.

Az Oktogon-téri palota égése. — A lezuhant párkányzat megölt egy tüzoltót, egy másikat súlyosan megsebesített. — Egymilliárd a tüzvész-okozta kár.

(Budapest, március 12.) Borzaimas tüzvész pusztított tegnap éjszaka a főváros szívében, az Oktogonon. Este fél 9 órakor hirtelenül kigyulladt az Abbázia kávéházzal részes szembenlevő — Teréz-körút 15. sz. — négy emeletes sarkpalota tetőzete és néhány perc múlva már az egész környéket nappali világítással árasztotta el a magasra felcsapó lángok fénye. Röviddel ezután azonban olyan füst keletkezett, hogy a tüzvész színhelyének környékén az emberek egymást alig vették észre. A tüzről azonnal értesítették a tüzoltóságot és egymásután vonultak ki a IV., az V., és a VI. kerület tüzoltói, akiknek emberfölötti munkát kellett végezni, mert az Oktogon-téri házhoz kívül a Teréz-körút 17., az Andrássy-ut 50. és az Aradi-ucca 11. számú házak is veszélyben forogtak. A tüz oltásához kivonult a budapesti tűzvédelem híressé vált, hatalmas ercű Niagara-fecskendője is és amikor tüzemberhelyezték, a régi ház tüzcserepei valóságos szerteszétrepültek a rájukzúduló vízsugarak erejétől. A Niagara üzembehelyezésekor a negyedik emeletet ki is lakoltatták. A lángborult ház tetőjén volt elhelyezve a Modiano cigarettapapír hatalmas villanyreklámja, mely negyed 10-kor ingadozni kezdett és az űlöm, amely a reklámrudat a tetőzet egyik gerendájához erősítette, megolvadt. A tüz színhelyére a mentők is nagy készültséggel vonultak ki, mert a ház lakói közül többen rosszul lettek. Az egész környéken kikapcsoltatták a villany-

vezetékét, nehogy a lezuhant gerendák nagyobb szerencsétlenséget okozzanak. Egy újabb tűzrohamból azután hatalmas dördülés kíséretében ledöntötte a több méter magas sulyos reklámtömböt, s egy pillanat alatt hatalmas füst és por borította el az egész környéket. Izzó vaslécek lógtak a járdatest fölé és kigyulladt a padlás is. A negyedik emelet egyik lakásának egy szobája is égni kezdett, mire biztonsági intézkedésként elrendelték a szomszédos házakból való kilakoltatást is. Pont 10 órakor ágyudörgésszerű robaj közepette az égő ház teljes párkányzata leszakadt az összes díszítésekkel, gerendákkal, terméskövekkel, cégtáblákkal és vaskolosszuszokkal együtt s a lezuhant tömbök feltörték az utcestet, fákat söpörtek el, a közelben levő hirdetési oszlopot kidöntötték és a trafikusbódét összezúzták. A hatalmas zuhanás magával ragadta az egyik létrafokon álló tüzoltót is és a romok eltemették a szerencsétlen embert. Az uttesten levő tüzoltók azonnal a szerencsétlenség színhelyére futottak és csákányokkal kiásták szerencsétlenül járt bajtársukat, a ki azonban már hialott volt. A szerencsétlenül járt tüzoltót Vincze Gyulának hívják. Egy másik tüzoltót szintén a romok alól ástak ki, aki a zuhanás következtében súlyos sérüléseket és agyrázkódást szenvedett. Ezt a tüzoltót Darázs Gyulának hívják. Megfeszített munka után háromnegyed 12 órakor végre eloltották a tüzet és pont éjjelkor már el is vonult a tüzoltóság. A tüz

keletkezéséről két feltevés van. Az egyik szerint a Modiano-reklám rövidzárlata az oka, a másik szerint az Aradi-ucca egyik házában keletkezett a tüz és innen terjedt át az Oktogon-téri házra. Az utóbbi feltevést igazolja az is, hogy a tüz a Nyugati pályaudvar irányából a Nemzeti színház felé terjedt. A tüzvész után a ház udvarán bokáig érő magasságban áll a víz. A padlás beszakadása következtében a lakások menyezete is átmedvesedett és a lakások legnagyobb része szintén tele van vízzel. A hősi halált halt Vincze Gyula tüzoltó halálát felesége és három gyermeke gyászolja, akik 6, 5 és 3 évesek. A családnak nincsen senki támasza és ezért akciót indítottak a tüzoltó hátramaradottjainak feisegélyezésére. A tüz okozta kár a szakértők szerint meghaladja az egymilliárdot. A tüzoltófőparancsnok a tüzeset következményeképpen előterjesztést tesz, hogy szigorú rendszabályokat léptessenek életbe a háztetőkön elhelyezett fényreklámok ügyében, amelyek már a múltban is sok bajt okoztak.

HOGYAN KALAJ?

1925 március 12-én 100 lejért adtak:
Nárcsik:

- 2.53 svájci frankot.
- 9.44 francia frankot.
- 34500 belföldi magyar koronát.
- 3.45 osztrák shillinget.

Zürichben 2.55 frankot
Párisban 9.55 frankot
Budapestben 35,500 koronát

Házbeomlások Aradon.

Két rozoga aradi ház összedőlt.

(Saját tudósítónktól.) A rosszul épített, vagy nem renovált házak katasztrófája ismét kísért Aradon. Az elmúlt év tavaszán egymásután dőltek be a külvárosi rozoga épületek és a város szigorú rendeletei adott ki a házak javítására. A tegnapi nap folyamán ismét két házbeomlás történt és csak véletlen szerencse, hogy a házbeomlás következtében nem történt halálos szerencsétlenség. A Mosóczy-telepen a Bethien-ucca 22. számú ház, amely Pelyha Mátyás tulajdonát képezi, tegnap délután óriási robaj kíséretében összedőlt. A ház tűzfala Kiska László háztulajdonos telkére zuhant, de szerencsére az ott tartózkodók idejekorán elmenekültek. A bedőlt ház lakói is idejekorán észrevették a közelgő katasztrófát és sikerült kimenekülniük a dűledező házból. A ház tulajdonosát már hetekkel ezelőtt figyelmeztette a városi építészeti bizottság, hogy a repedezett falakat sürgősen javítsa ki, mert könnyen szerencsétlenség történhetik. A ház renoválása nem történt meg és tegnap bekövetkezett az előre látott házbeomlás. A tulajdonos ellen a bizottság megindítja az eljárást.

A másik házbeomlás a Cuza Voda (Thököly Imre)-utcában történt. Ganea József tulajdonát képező 18. sz. ház menyezete omlott be tegnap délután. Abban a szobában, ahol a szerencsétlenség történt, egy kis fiú tartózkodott. A ház lakói rémülten siettek a gyermek segítségére. Különös véletlen, hogy a gyermeknek semmi baja sem történt.

TARCA

Regényes utazás
Jókai Mórral.

Pozsonyban, Árvában, Liptóban, Trencsénben és a Szepességben járt a magyar regényírás fejedelme. — A Közlöny budapesti tudósítója előtt elmondotta Eszty Árpádné.

(Budapest, március 12.) Jókai tról tulajdonságai közül olvasói és bírálói is az ő kiforrottatlan invencióját bánni lák leginkább. De Jókai nem érte be a mese kigondolásával, hanem egy-egy regény kedvéért némelykor hosszú és fáradságos utakat tett, helyi ismereteket szerezni és benyomásokat gyűjteni. Egy ilyen tanulmányi utjáról akarok most beszámolni, mint utitárs, mert ezen az utazáson én is elkísértem. Előbb azonban még el akarok valamit mondani arról, hogyan jutott Jókai a történelmi regények egy részének témájához. Különösen hangzik, pedig való igaz, hogy sok témát kapott a közönségtől. A posta gyakran hozott neki levelet régi, nemes családok valamelyik tagjától, aki elmondotta, hogy ősei milyen regényes életet éltek, milyen érdekes és nevezetes emberek voltak és a levélírók még

hiteles okiratokkal is igazolták állításukat. A levél tartalma rendszeren az volt, hogy boldogok lennének, ha a papa érdeklődésre méltáná családjuk történetét és fel dolgozná regényben.

Sok-sok naivság volt ezekben a levelekben és Papa bizony a legtöbbször kénytelen volt udvarias levélben értesíteni, hogy nem tudja a témát felhasználni, de megtörtént nem egyszer, hogy a levélíró valóban érdekes és használható témát vagy motívumot adott. Papának, jobban mondva, olyan alakokra hívta fel a figyelmét, akik alkalmasak voltak a regényben való felhasználására. Most pedig rátérek a mi regényes utazásunkra. Talán tizenhét vagy husz esztendő voltam, amikor a Papa a Rákóczi fia tervével kezdett foglalkozni. Nagyon szerette ezt a témát, a magyar Sasfiók alakját, akit jóval előbb vitt a világ elé, mint Rostand a Napoleonfiók tragédiáját. De mielőtt hozzáfogott a megírásához, elhatározta, széttelkint azon a vidéken, ahol a boldogtalan fejedelem még boldogtalanabb fia élt és szenvedett.

De hogyan fogott hozzá a tanulmányi utazáshoz? Hogyan juttatott el mindenrová, ahová kellett? Ezt bizony nem tudta. Hát amit töpreng és tépelődik, levelet kap Pozsonyból egykori professzorától, Samarjay Károlytól, aki meghívta Pozsonyba és ugyaneb-

ben az időben találkozott régi nemes barátjával, Andaházy Pál képviselővel, akinek a Felvidéken több birtoka volt. Elmondotta neki Rákóczi fia tervét, mire Andaházy kijelentette, hogy vele megy és elviszi mindenrová, ahová menni akar. Volt nagy öröm a házban. Papa úgy határozott, hogy nem utazik egyedül Andaházyval, hanem elviszi a családját is, Laborfalvi Rózát, meg engem is. Hogyan, hogyan nem, osztlakozott hozzánk Schwartz Gyula, a tudós professzor, akit Papa nagyon szeretett és becsült. Hamarosan összecsomagoltunk néhány hétre szükséges holmit, vonatra ültünk, siettünk Pozsonyba mind az öten. Papa nagyon boldog volt, hogy viszontláthatja régi, kedves professzorát, de azért kevés időt töltöttünk Pozsonyban. Türelmetlenül vártuk, hogy megkezdjük a nagyon érdekesnek és kedvesnek ígérkező utazást Fel-sőmagyarország lovagvárakkal koronázott hegyei között. A társaság tagjai azt hiszem, valameny nyien ismerték ezt a vidéket, vagy legalább egyes részét. De nekem új volt itt minden. Tüdőm mohón szivta be a fenyveserdők szűztiszta illatos leheletét, lekem pedig a történelmi emlékek súlyos benyomását. Szemem káprázott, szívem összeszorult a nagy hegyek s a hegyek ormát megkoronázó ósdi várromok láttára, míg

a társaság többi tagja, Andaházy, bácsi érdekes történelmi magyarázatát hallgatták. Első pihenőnk Madocsányban volt. Andaházy kastélyában. Ott időzésünk második napján azt mondja a házigazdánk, ránduljunk ki vele a közelben levő nevezetes kolostor romjaihoz. A kolostort tüz pusztította el, amely csak az emeletmagasságnyi kőeményt hagyta éven. Egy szerelmében megcsúfolt ember gyújtotta fel a kastélyt, mondta kedves vezetőnk és házigazdánk, az ő egyik őse mentette meg az égő várból a leányt és a pártját, akiért a bosszúkerőt elutasította a lány. Itt ezen a helyen jutott Pána a Péter Péter témájához. (Érdekes, hogy Péter Pétert tíz évvel előbb írta meg, mint Rákóczi fiát, amelyért utrakelt. Madocsányból hamarosan tovább utaztunk, mert még nagy út volt előtünk. Bejártuk az Árvát, Liptót, Turócot, Trencsént és a Szepességet és Papa csaknem mindenütt készített jegyzékeket, amikor már kiévezte a táj hatalmas és különös szépségeit.

Utazásunkat, mint említettem, a Szepességben fejeztük be. Lőcse volt az utolsó állomás. Itt teljes hetet töltöttünk és itt született meg a Papa agyában a Lőcsei fehér asszony eszméje. Egy hónapig tartó élményekben és gyönyörűségekben gazdag utazás után térünk vissza Budaestre.

Erdélyi panasz

a Népszövetség előtt.

Az erdélyi telepesek agrársérelmeik orvoslását kérik.

Clujról táviratozzák: Az erdélyi telepesek ügyében a Magyar Párt vezetősége a következő nyilatkozatot tette: — Az Országos Magyar Párt elnöksége a brassói naggyűlés elé azt a határozatot terjesztette, amely szerint a telepesek agrársérelmeit a népek szövetségének jelentik be. Ezt a telepesek kifejezett kérelmére tették. A javaslatot annak idején a naggyűlés elfogadta, azonban a telepesek elhatározták, hogy panaszukat egyenként terjesztik be, mert sokkal hatásosabbnak találták, ha külön-külön fordulnak a Népszövetséghez. Így 652 telepese felkereste dr. Tornyai Gyula csákovai ügyvédet és megbízták azzal, hogy panaszukat terjessze a Népszövetség elé. — Az ügyvéd, aki egyszersmind a temesvári tagozat elnöke, erről a megbízásról jelentést tett a Magyar Párt elnökségének. Az elnökség jóváhagyta a telepesek határozatát, sőt elhatározta azt is, hogy a brassói határozatát egy másolatát a Népszövetség elé terjeszti. Dr. Tornyai Gyula eleget tett a megbízásnak és február 25-én átadta a telepesek panaszait és a brassói naggyűlés határozatát Colban Erik népszövetségi főtitkárnak. Az ügyvéd genfi utjának eredményéről dr. Jakabffy Elemér számolt be a Magyar Párt vezetőségének.

Kiegyezett a Luvrul.

A hitelezők egyhangulag elfogadják a negyven százalékos kvótát. — Szabadlábra helyezik a cégulajdonost.

(Saját tudósítónktól.) Ma tartották meg az aradi törvényszéken a Luvrul aradi cég kényszer-egyezségi kérelmének tárgyalását. Még mindenki élénk emlékezetében van, milyen bonyodalmak keletkeztek a kényszer-egyezség körül és a cég tulajdonosa még ma is az aradi ügyészség fogházának lakója. A bűnyűtől függetlenül tárgyalták a kényszer-egyezséget. A cég nevében dr. Miclea Sever ügyvéd negyven százalékos ajánlott fel, amelyet a cég a végzés kézbesítésétől számított hat napon belül egy összegben és készpénzben kifizet. A hitelezőket dr. Szalai Vilmos aradi ügyvéd képviselte, de megjelent ott sok hitelező is, akik egyhangulag beleegyeztek a kényszer-egyezségbe. Az ügy így sima módon való elintézése után természetesen nem következhetik más, mint a cég tulajdonosának szabadlábrahelyezése és az üzlet újból való kinyitása. A létrejött megegyezésre való hivatkozással tehát a védelem most szabadlábrahelyezési kérvényt nyújt be, amelyhez csatolja a mai egyezséget. Annak idején a hitelezők zárták be a Luvrult és így kiegyenlítésük esetén az üzlet is felszabadul a zár alól és ismét megnyílhat. Értesülésünk szerint, egy ismert aradi nagykereskedő-cég veszi át a Luvrult áruház vezetését.

Németországot felveszik a Népszövetségbe.

Genéből táviratozzák: Lapértesülések szerint a népszövetségi tanács nem nyilvános ülésen megállapodott abban, hogy Németországgal nem hivatalos úton közlik, hogy hozzájárulnak Németországnak ahhoz a követeléséhez, hogy a népszövetségi tanácsban állandó helyet kapjon.

Megkerült Leirer Amália gyilkosa.

Az önvád mardosása készítette vallomásra az egyik bűntársát, aki megnevezte az igazi gyilkost. — Megtalálták az elrabolt ékszereket. — A gyilkos a budapesti Ferenc József-híd Turulján kikiabálta bűnét, s Csehszlovákiába szökött. — Szabadon engedik az ártatlanul vádolt apát.

(Budapest, március 12.) A Leirer-ügyben ma váratlan és szenzációs fordulat történt. A hetekig tartó sikertelen nyomozás után ma a rendőrség fontos és döntő tárgyi bizonyítékokat kapott, meg találták az elrabolt ékszerek egy részét, tudják Leirer Amália gyilkosának nevét és megvannak a bűntársak is, akik a rendőrség előtt beismerték a gyilkosságot. A felfedezés híre formálisan konsternálta a magyar fővárost, amelyet már két hét óta tart izgalomban ez a kegyetlen gyilkosság. Az érdekes fordulatról a következőket jelenti budapesti tudósítónk:

Jelentkezik a bűntárs.

A Markó-uccai fogházban rablást ügyből kifolyólag előzetes tartóztatásban van Sagulyi Ferenc rovottmultu ember. Tegnap Sagulyi kihallgatásra jelentkezett a vizsgálóbírónál és előadta, hogy ha hazaengedik pár órára a telestérségébe, úgy a Leirer-ügyben szenzációs vallomást hajlandó tenni. A vizsgálóbíró érthető meglepődéssel hallgatta Sagulyi kijelentését és teljesítette kérését. Detektívek mentek vele lakásába, majd onnan visszakerülve, átvitették a főkapitányságra, ahol megkezdte vallomását.

— A lelkiismeretem nem bírja el, hogy egy ártatlan ember, Leirer Lőrinc szenvedjen a fogházban mások helyett. Inkább elmondok mindent. Így kezdte vallomását Sagulyi. A jegyzőkönyvet felvevő Angyal detektív-felügyelőnek elmondotta, hogy Bolla Rezsővel, aki jelenleg egy más ügyből kifolyólag szintén a Markó-uccai fogházban van s Rakovszky Gyulával együtt rejtették el a meggyilkolt Leirer Amália ékszereit.

Ki a gyilkos.

A gyilkosságot Rakovszky Gyula követte el, akinek tulajdonképeni neve Böjtös Gyula. Ő egyedül hatolt be a szerencsétlen nőhöz és amikor végzett vele, elrabolta az ékszereket és elhozta Sagulyihoz és Bollához, majd mind a hárman kimentek a Dunához és egy csak általuk tudott helyen elrejtették. A detektívek a vallomástétel után a két bűntársal együtt autón kimentek az újpesti Duna-ághoz, ahol Sagulyit köteleen leeresztették s az egy nő sapkába burkolva az iszap közül felhozta az ékszereket, amelyek egyrésze érintetlen, míg egy másik része már be volt olvasztva. A detektívek magukhoz vették az ékszereket és a bűntársakkal együtt visszamentek a főkapitányságra. Bolla és Sagulyi február 25-ike óta vannak az ügyészség fogházában bicikli tolvajlás miatt.

A gyilkos önvallomása.

Persze a gyilkos után megindult a nyomozás, de Rakovszky-Böjtöst a rendőrség eddig nem tudta megtalálni. A két bűntárs

azt vallja, hogy állítólag Csehszlovákiába szökött. — Érdekes, hogy Rakovszky-Böjtös a Leirer-gyilkosság napfényre derülésekor a déli órákban, amikor a legnagyobb volt a forgalom, felmászott a Ferenc József-híd kétemelet magasságban levő Turul madarára és az összegyűlt közönséghez formálisan beszédet intézett.

— En gyilkoltam meg Amáliát — ismételte többször.

Tüzlőtök jöttek, akik leszedték a furcsán szónokló embert a Turul-madarról és beszállították a főkapitányságra. Itt örültek tartották, örültek is kezelték és átszállították a Lipómező tébolydába. Kihallgatása során ugyan szó került a különös szónoklatról is, de ugylátszik a rendőrség — miután az első lázas napokban a nyomozás egészen más irányban folyt, ügyet sem vetettek az elmebajosnak látszó Rakovszky kijelentésére.

Csehszlovákiában keresik a gyilkost.

A Lipómezőről pár nap múlva mint egészségest, szabadon bocsátották és azóta a gyilkosnak nyomra vesztett. Az eddigi nyomozás kiderítette, hogy Csehszlovákiába váltott utlevelet rövid idővel ez előtt. Azonnal táviratoztak az összes csehszlovákiai rendőrhatalóságokhoz, hogy Rakovszky-Böjtöst, ha jelentkeznék, tartóztassák le.

Az ártatlanul megvádolt apa

Dr. Sándor László, Leirer Lőrinc védője, amint tudomására jutott a bűnyűgy nem várt fordulata, azonnal felkereste a fogházban Leirer Lőrincet, akivel tudatta, hogy felfedezték már az igazi gyilkost.

A már napok óta fogságban levő ártatlan idős ember, amikor meghallotta védője szavait, hátra támaszkodott és ha a tegyőr fel nem fogja, végig zuhant volna a padlón.

— Hála a Mindenhatónak — mondja reszkető hangon — kiderült az ártatlanságom. Csak az fájt, hogy nemcsak gyilkossággal, hanem természetellenes viszonyokkal is gyanúsítottak.

Szabadon engedik Leirert.

A szerencsétlen meghurcolt ember azóta hol sir, hol kacag, egy váratlanul megáll cellá-

jának fala előtt és szó nélkül áll ott hosszabb időig. Néha megtánorodik, dülöngél, úgy, hogy állandóan mellette van valaki. Azt hiszik, hogy Leirer Lőrinc idegeit az utóbbi események ugyannyira feldúlták, hogy komoly bajtól kell tartani. Amint az ügyészséggel hivatalosan közlik az új fejleményeket, amelyek Leirer Lőrinc ártatlanságát most már nyilvánvalóvá teszik, azonnal megindul szabadlábra helyezése érdekében az eljárás. Ez már csak rövid idő kérdése.

Bécsben büntetik a durván játszó footballistákat

A bécsi államügyészség börtönbüntetést javasol Guttman és több más bécsi labdarugó ellen durva játék címén.

(Bécs, március 12.) A múlt vasárnap megtartott bajnoki mérkőzés a Hakoah és Rudolfshügel csapatai között olyan durva volt, hogy az inspekciós rendőrtisztviselő kénytelen volt a játékot félbeszakítani és több játékost felírni életveszélyes durvaságok miatt. A rendőrtisztviselő az ügyészségnél feljelentést tett az öt felírt játékos ellen, közöttük a Budapestről elszármazott Guttman válogatott középfedezet ellen is. Az ügyészség a feljelentés alapján vádat emelt a labdarugók ellen és mindegyikükre börtönbüntetést javasol, mivel csakis ilyen drakói módon véli a jövőben megakadályozni a durva játékot. A büntetőbíróság legközelebb fog foglalkozni az államügyészség érdekes vádjával.

Különös fizetésképtelenség.

Vállalat, amelyet egy be nem tartott ígéret juttatott anyagi zavarok közé

Oradea-maren a Transzilvánia (volt Nagyvárad) Napló-nyomda ma délelőtt fizetésképtelenséget jelentett be. A cég beadványát Fehér Dezső és Neumann Károly jegyezték. A nyomda a fizetésképtelenség okát az egész országban érezhető gazdasági és pénzügyi krízissel indokolja, azonkívül felhívja, hogy bankhiteltelezőinek érthetetlen magatartása indította a kényszer-egyezség megkötésére. — A nyomda ugyanis a közelmúltban felszólítást kapott több nagyváradai banktól, hogyha a náluk fennálló tartozását kiegyenlíti, illetve nagyobb részlet törlesztést eszközöl, továbbra is folyósítanak részre kölcsönt. Erre a cég nagy erőfeszítés árán több bankot teljesen, másokat pedig nagyrészt kielégített, majd mikor néhány nappal ezelőtt újabb kölcsönért folyamodott, ezek a bankok legnagyobb meglepetésre megtagadták a hitelnyújtást. A cég száz százalékos egyezséget ajánlott fel hitelezőinek és a törlesztéseket 12 havi egyenlő részletben teljesítendő. A vállalat aktívája három millió, passzívája egy és fél millió.

A kivégzett Csaruga regénye.

A szerencsétlen 13-as szám. — A rablóvezér áldozatai. —

Négy halálos ítélet.

(Eszék, március 12.) A kivégzett szioveni haramia kalandos élettörténetéről szóló röpirat igen érdekes fejezetét adjuk az alábbiakban: Csaruga és társai ügyének fő tárgyalása 1924. május 12-én kezdődött az osztrák bíróság büntető tanácsa előtt. A rablóvezér bandája, mint ismeretes, tízhárom főből állott és Csaruga szigorúan ügyelt arra, hogy ez a létszám ne emelkedjen, de le se szálljon. Szinte betegesen ragaszkodott a 13-as számhoz. Egyszer társai figyelmeztették Csarugát a szerencsétlen számra, vezértük azonban cinikusan, mint mindig, azt válaszolta, hogy ő nem fél még az atyauristentől sem. A banda tagjai mind harminc éven aluli szálás legények voltak, néhányan még kiskorúak. A legtöbbje büntetlen előéletű. A tárgyalás alatt Csaruga egészen megtört, gyáván viselkedett, össze-vissza hazudozott és a társaira háritott mindent. Amikor kihallgatásával elkészültek, viszályt a vádlottak padjára és megszakítás nélkül karzatot figyelt. Néha erősen köhögött a tárgyalóteremben nagyszámban megletem osztrák hásterikákkal és nem egy alkalommal az elnöknek kellett figyelmeztetnie Csarugát arra, hogy figyeljen a tárgyaásra.

Csaruga áldozatai.

Csaruga két éves portyázása közben tizenkét embert ölt meg vagy gyilkoltatott le. Első áldozata Scholberger Nátán volt, akinek boltjában ütöttek agyon. Rátkovics Rada földművest Predragics Vid gyilkolta meg. Csarukovics Nikoltát Csaruga azért tette el láb alól, mert feleselt vele. Ugljanac Ivant Marko ölte meg. Kristek Istvánt szintén Csaruga küldötte a halálba egy rablóátalkás alkalmával. Tintor Iván gyilkosát nem sikerült megállapítani. Csarugát és Milics nevű társát gyanúsították a gyilkossággal, azonban mindketten tagadták, hogy lőttek volna rá. Székely Pál erdőkitermelési hivatalnokot szintén Csaruga gyilkolta meg és a szó szoros értelmében kirabolta. Rebits Mihó erdőőr Csaruga és Matijevics nevű társa közösen gyilkolták meg. Mindketten két-két lövést adtak le a szerencsétlenre, akik előzőleg összekötöztek és egy lához állították. Snaj Ivant korcsmai civakodás közben Tankoszi szíven szúrta. Sirolát, Marotát és Pirkmayert pedig Csaruga két karabimerével lőtte le.

Százket évi legyház.

A több napig tartó tárgyaláson több száz tanút hallgattak ki, akik kivétel nélkül mind felismerték a rablóban támadóikat. A rablóban da tagjai a bíróság előtt is megmaradtak tagadásuk mellett és nem egy alkalommal Csaruga szemébe mondták, hogy hazudik, amikor a rablóvezér megtört és társaira vallani kezdett. A négy napig tartó tárgyalás után a bíróság Csarugát, Prpicset, Pavaot, Mihallevics Nikoltát és Seithofer Ivánt kötéltálat halálra, a többi rablót pedig összesen százket évi sulyos legyházbüntetéssel sújtotta. A felelősséget a bíróság Mihallevics és Seithofer

hofer halálos ítéletét 20 évi legyházbüntetésre változtatta át, míg Csaruga és Prpicset ítéletét jóváhagyta.

Csarugát és Prpicset a halálos ítélet kihirdetése után külön cellába helyezték el. Csaruga mindvégig abban reménykedett, hogy amnesztiát kap, míg Prpicset szinte várt az akasztás napját és többször sürgente az ítélet végrehajtását. Csaruga eldicsekedett társainak, hogy ő olyan nagy hatalom, hogy nem merik a bitófa alá vinni, mert a nép kiszabadítaná. Csaruga nagyon rendesen viselkedett a fogházban. Nagy előzékenységet tanúsított mindenkivel szem-

ben és folyton csak reménykedett, azt hitte, hogy jó magaviseletével enyhíteni tud büntetésén. A közel egy és fél éves fogház után Csaruga mindössze egy esetben volt valami apróságért megbüntetve. Prpicset nehéz vasba verték, mert a fogház igazgatósága arról értesült, hogy meg akar szökni. A bilincsek az utolsó pillanatig a lábán voltak és azt egy percre sem vették le róla. Prpicset az akasztást megelőző héten kihallgatásra jelentkezett és a következőket mondotta:

— Tudom, hogy nagy bünt követtem el és magam is akarom, hogy tettemért megbűnhődjem. Ha Csarugával nem akadok össze, úgy ma is kint sétálnék és élvezném az élet szépségeit.

Prpicset ezután megkérte a fogház igazgatóját, hogy siettesse az ítélet végrehajtását.

Sulyos vasúti kalasztrófa Lengyelországban.

(Krakó, március 12.) Tegnap hajnalban a varsó-krakói vonalon, Dulova állomáson, egy személyvonat hamis váltóállítással keletben egy tehervonat s. Az összeköttetés hatása rejt. netes volt. A két lokomotív s 14 vasúti kocsi pozdorává tört. A személyvonat vezetője szörnyethalt, 15 utas életveszélyesen megsebesült.

Szélhámosok garázdálkodnak Romániában.

Nagyszabású csalásokat és visszaéléseket követtek el a regátban.

(Bucuresti, március 12.) A constantzai rendőrség nagy kaliberű nemzetközi szélhámosokat tartóztatott le Athides Péter és Astras Louis görög állampolgárok személyében. A két szélhámos vezére volt egy nagy csaló társaságnak, amelynek a tagjait még nem sikerült kézrekeríteni, de megtették az intézkedéseket, hogy ezeket is ártalmatlanná tegyék. A nyomozás eddigi adatai szerint legelső szélhámoságukat

Amfissa olajhogyókereskedőnek kárára követtek el. Athéni nagykereskedőknek adták ki magukat és rávették a termelőket, hogy adják át nekik bizonyosba termésmüket, amelyet azután 3 millió drachmáért eladtak, de a pénzzel nem számoltak el a termelőknél. Egy külföldi kereskedőnek 2500 zsák kávé és 500 zsák cukrot adtak el, amelyre nagyobb előleget vettek fel s azután 3000 zsákot sóval és mésszel töltöttek meg. A küldeményt kávénak és cukornak jelölve Pireusban berakták egy Constantinos nevű kis gőzösbe. Az árut órási összegre biztosították és ezután az Arthipelagos egyik szigete mellett megfúrták a hajót, amely elsüllyedt és ez alkalommal 3 matróz is odaveszett. A szélhámosok természetesen megmenekültek, akik azután a biztosítás összegét felvették. A szélhámosok egyike megszökött a Russos görög miniszter közeli rokonát, aki magával vitte 15 millió drachma értékű ékszereit és készpénzét is. A szélhámosok Constantzába tették át a székhelyüket, ahol egy F. Sava nevű tekintélyes kereskedőtől 360.000 lejű csaltak ki. Constantzában kihéreltek egy 5000 tonnás ciszterna-hajót s az volt a tervük, hogy a hajót vízre töltik meg, de mint benzinkománymint biztosítják be és a Constantinos esetéhez ha-

sonlóan elsüllyesztk. Tervüket azonban nem tudták keresztülvinni, mert az 5000 tonna vizet nem tudták feltűnés nélkül beliajózni. A társaság Barzacos Athanasie, Astras Stamate és Mazarachis nevű tagjai még nem került hurokra, de a görög és a román rendőrségek megtették a szükséges intézkedéseket ennek a három embernek a kézrekerítésére is.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi téli színház e heti műsora a következő: Pénteken: Rózsálány, operette. Szombaton délután 4 órakor: Arvácskák, operette. Este 8 és fél órakor Rózsálány, operette. Vasárnap délután 2 és fél órakor: Nótás kapitány, operette; 5 és fél órakor: Elcsereült gyermek, moziregény. Este 8 és fél órakor: Nótás kapitány, operette. Jubiláris előadás. Hétfőn: Elcsereült gyermek, moziregény. Premierbérlet 15. Kedden: Drótostót, operette. Horváth Nusi és Gyöző Alfréd vendégfelléptével. Szerdán: Kis gróf, operette. Horváth Nusi és Gyöző Alfréd vendégfelléptével. Csütörtökön: Erdeszleány, operette. Horváth Nusi és Gyöző Alfréd vendégfelléptével.

* Az aradi Thália-kabaré heti műsora: Balogh Böske vendégfelléptével: Apatársak.

* „A rózsálány“ aradi bemutatója. Ma este mutatta be az aradi színház Verneuil-Caryll operettjét, a mely minden ízében tipikusan francia. Behízelgően kedves és könnyű muzsika, igénytelenül szellemes szöveg az olcsó hatást keltő ötletek egész halmazával. A darabról, — amelyet már játszottak Aradon a timisoarai szintársulat aradi vendégszereplésének idején — nem érdemes többet

mondani. Egy estén át elszórakoztat, de értéket nem képvisel. Az operett női főszerepét ellenállhatatlan kedvességgel és elegánsan játszotta Lengyel Irén. Misoga nagyszerű humora sokat nevetetett. A többi szerepekben Zilahy Irén, Békefi Lajos, Békefiné, Szabadkai, Kassay, Mészáros, Darvas vitték igyekezettel a darabot. A zenekart Kovács Mihály lendülettel vezényelte. A bemutatódarabot szépszámu közönség nézte végig. —gh.)

* A rózsálány. A csütörtökön este bemutatott nagyhatású francia operettet, A rózsálányt pénteken másodszer hozza színre a színház a premier szereposztásában: Lengyel Irénnel, Zilahy Irénnel, Békefivel és Kassayval a főszerepekben.

* Az Arvácskák — délután. Szombaton délután a szezon első felében bemutatott nagyszerű operette, az Arvácskák kerül színre, a betegségéből felépült Szücs Laci első felléptével, kedvezményes helyárak mellett. Az arvácskát Lengyel Irén fogja játszani.

* Fetter Irén dalestélye szombaton Aradon a Fehér Keresztben. Jegyek Oláhnál.

* Balogh Böske a Thália-kabaréban. Ma, pénteken este bucsuzik el az aradi közönségtől. Hiszük, hogy ez a bucsu méltó lesz az aradi közönséghez és Balogh Böske egy kellemes, forró est emlékével fog eltávozni, meg is érdemli azért a sok derűs, kellemes percért, amit a közönségnek adott, nyújtott művészijátékával. Legyünk ott valamennyien, akik szeretjük őt. Jegyek előre válthatók d. e. 11—1-ig és kivételesen délután 4—6-ig.

* Alma Moodie, a világhírű ausztrál hegedűművész március 18-án tartja egyetlen aradi hangversenyét. Jegyek Oláh Sándor könyvkereskedésében.

* Hallatlan sikert arattak Kiurinaék Brassóban. Brassói jelentés számol arról, hogy Kiurina és Leuer, a két világhírű énekes, tegnapi brassói vendégszereplésük alkalmával olyan hatalmas sikert arattak, amire évek óta nem volt Brassóban példa. A művészek ma Brassóra érkeznek, hogy itteni kötelezettségüknek 13-án, pénteken este eleget tegyenek, aztán visszamennek Brassóba, hogy ott estélyüket megismélteljék. Biztos, hogy a siker Aradon sem fog elmaradni, annál is inkább, mert eseményszámba fog menni a két művész zongorakisérőjének, Freund Leó zongoraművésznek fellépte is. Jegyek még ma is kaphatók az estélyre Oláhnál.

* Elcsereült gyermek. Vasárnap délután fél hat órakor prózai ujdonság kerül színre az aradi színházban, Georg Kaiser „Az elcsereült gyermek, vagy a grófnő titka“ című moziregénye, melyet Karinty Frigyes fordított magyarra. Az Elcsereült gyermek-et magyar színpadon először a budapesti Magyar Színházban játszották rendkívüli siker mellett. A főszerepeket Fekete Irén, Sárközy Blanka, Békefiné, Darvas, Kassay, Soor és Szabadkay adják. Az előadás érdekessége, hogy a darabban egy aradi művészleány, Lóránt Erzsébet is fellép vendégként.

* Horváth Nusi vendégfelléptei Aradon. A jövő héten, betegsége miatt éveket a színpadtól távol élt kiváló primadonna, Horváth Nusi fog három estén át vendégként fellépni Aradon.

HIREK

Itt az új tánc.

Tánc kedvelők körében bizonyára nagy örömmel fogadják a hírt, hogy Robert tanár, az ismert párisi táncmester, néhány nappal ezelőtt bemutatta legújabb tánc-kreációját, a raquette-t. Ez a raquette — mint a megjelent dívatelölköléseknek Robert tanár, az ismert párisi táncmester elmagyarázta — arra lesz hivatva, hogy a shimmy, shimmy-blues, a hupa-hupa s a többi, immár merőben elavult táncok nyomába lépjen, amelyekkel a raquette-nek mind össze annyi közössége lesz, hogy csak a kellemes oldalukat veszik át és lépések közül is csak az esztétikailag kiforrott mozdulatokat fogja továbbfejleszteni. Zenéje lényegében spanyol, míg maga a tánc hét lépésre tagozódik. Az első lépésnél az ember telemell a jobb oldját, de úgy, hogy a comb sáka vízszintes, az alsó lábszár pedig függőleges legyen. A talp ilyenkor lazán hagyandó, tehát lötyög. A második lépésnél az ember földön hagyott lábával egyet ugrik s az alsó lábszárát egy könnyed mozdulattal a nyakába veti. Ez a lépés meglehetősen gyakorlatot igényel, de aki a shimmyt és a hupa-hupát megszokta, annak nem lesz nehéz. A harmadik lépésnél földön hagyott lábunkkal egyet bokszunk, ügyelve arra, hogy a lábfej lehetőleg elől, a sarok pedig lehetőleg hátul legyen. A negyedik lépésnél ballábunkat is telemelljük az első lépésnél részletezett mód szerint, tehát vízszintes combbal, függőleges alsó lábszárral és lötyögő talppal, amikor is nem szabad arra a régi bakahistóriára gondolni: „Ki az a marha, aki telemelli mind a két lábát?” Az ötödik lépésnél most már a másik lábunkat is a nyakunkba vetjük, de a következő pillanatban — s ez a hatodik lépés — alapállásba helyezkedünk, hogy a hetedik lépéssel meginduljunk a Lipómezőn épült központi táncintézet felé.

— Átvette hivatalát az aradi törvényszék új elnöke. Ma vette át hivatala vezetését Simionescu Constantin az aradi törvényszék új elnöke. Ma reggel megjelent az elnöki hivatalban, ahol dr. Barbura Sever helyettes elnök fogadta és átadta neki az ügyeket, majd az elnök magához kérte az egyes hivatalok vezetőit és meghallgatta referációjukat. Ezután az ügyek vezetésére vonatkozólag hosszabb megbeszélést tartott a hivatalok vezetőivel.

— A hadfelszerelési gyárat Erdélyben létesítik. Bucurestiből táviratozzák: A kormány végleg elhatározta, hogy az állami gép- és hadfelszerelési gyárat Kiskapuson állítja fel. Az építkezések április 5-én kezdődnek meg.

— Hétfőn megnyitják az iskolák. Dr. Popoviciu Aradváros helyettes főorvosa ma délelőtt jelentést tett az egészségügyi felügyelőségnek az aradi spanyoljárványról. A jelentés szerint a betegség lényegesen csökkent és a továbbterjedésétől nem kell tartani. Az egészségügyi felügyelőség intézkedésére az aradi iskolák hétfőn ismét megkezdhetik működésüket.

Apátian tin, akiből anarchista lett...

Intimitások Luccheni Luigiról. — A mardosó önvád öngyilkosságba kergette. — Beszélgetés Erzsébet magyar királyné gyilkosának öccsével.

(Budapest, március 12.) Talán két esztendeje lakik Budapesten. Azelőtt vagy huszonöt évig Pécsen élt. Pármal olasz. Azt mondták felele, hogy Luigi Luccheninek, Erzsébet királyné gyilkosának öccse. Felkerestük. Az Erzsébet királyné-utou is lakik. Az olasz munkások telepén. Bekopogtatok hozzá. Bemutatkozom.

— Antonio Nicasi vagyok — mondja hibátlan magyarsággal egy alacsony, tagbaszakadt, izmos, kis sé őszes, de nem öreg ember.

Elmondom, hogy miért jöttem. Rögtön veszi kabátját és kalapját. Meginvít a szomszédos kocsmába.

— Nem egyedül lakom a lakásban — szabadkozik — és nem akarok idegenek előtt ilyesméről beszélni.

Odaát már megeredt a azó belőle.

Bosszu az ismeretlen apéra.

— Első unokatestvére voltam Luiginak. Sőt tíz esztendeig együtt is nevelkedtünk. Mert már nyolcéves korában hozzánk került. Anyám nevelte. Rakoncátlan, rossz gyerek volt. Fékezhetetlen, de eszes. Tetszik tudni, hogy Luiginak nem volt apja. Illetve volt, csak nem ismerte el a szerelem gyermekét. Sokszor is mondta Luigi, mikor már tudta, hogy ő fattyu:

— Megkeresem apámat. Az egy herceg. Csak egy pillanatra engedje meg a Madonna, hogy lássam. Csak annyi időre, míg törömet a szívébe mártom — miattam...

— Hát, ha herceg nem is volt Luigi apja, de egy nagyon előkelő származású ur lehetett. Ezt ugyan soha senkinek sem mondtatta meg néném. Luigi édesanyja. A titkot magával vitte a sirba. Addig, míg Luigi nálunk volt s nem keresett, gyakran érkezett hozzánk kisebb-nagyobb pénzküldemény. Bizonyosan az örökké titokban maradó apától. Mi soh'se tudtuk meg, hogy kitől.

— Mikor bevomult katonának Casertába, attól az időtől váltak el utjaink. Csakhamar kiszuperálták, de már nem jött haza a mesterségbe. Eicsavarták a fejét. Izzgatott a hadsereg ellen. Szöknie kellett. Akkor került Svájcba.

— Legutoljára Budapesten találkoztam vele a millenáris ünnepekben. En akkor Magyarországra kerültem, jó munkám volt. Ugy látszik, őt is ez csábította Budapestre. Felkeresett. Néhány napig itt volt. Szereztem is neki munkát a városi jubileumi építkezéseknél. Nem vállalta. Látszott rajta, hogy már nem iszik neki a munka...

Előadásában egy pillanatra megállt Antonio Nicasi. Becsületos jó arcán egy pillanatra elkomorultak a vonások. Látszott, hogy lelőben vagy harminc esztendőt visszafelé peregnék éiményeinek éles fotográfiái.

Dramál találkozás Budapesten.

— Mintha csak tegnap történt volna...

Rám se néz. Ugy folytatja a levegőbe bámulón:

... ebédidő volt. Munkaruhában voltam. Az egyik közeli kocsmába mentünk. Giacomo Barrettához. Honfitársainhoz. Luigi bort rendelt, ivott. Sokat ivott. Szürke szemé már itzben villogott. En feodni próbáltam. Miért nem vállalja el a munkát? Miért nem dolgozik? Mit akar? Miből akar megélni? Szinte rámbömbölt:

— Anarkista vagyok!...

— Es ökölbe szorított kézzel suttogta, hogy őt felöltötte a párisi anarkista klub Umberto király meggyilkolására. Megrettentem tőle. Sirva kértem, hogy tegyen le örült terveiről. Baretti is hozzánk jött. Az is a nagy indulattól végül is sirva fakadt és úgy kérlelte velem egyült Luigit, hogy ne rohanjon veszébe. Hiába volt minden! Akkor én azt mondtam neki:

— Testvér eréd! Mától kezdve nem ismerjük egymást! Engem ne dönts bajba!

— Felálltam. Indultam. Mikor visszanéztem Luigira, a düh egészen eltorzította. Fogát csikorította felém és ördögi vigyorgás ült ki arcára. Szinte az esztét is elvesztette, úgy ordított felém:

— Gyáva!

— Majd belső zsebéhez kapott. Egy tört rántott elő. Az asztal mellől felugrott.

— Ide nézz! Es Umberto szívé!

— És teljes erejével belevágta a tört az — asztalba. En rémülten menekültem el. Nem tudom mi történt akkor vele. Hogy utazott el, mikor? Azt nem tudom:

— Akkor találkoztam vele utoljára az életben!

Antonio barátom kis pihenőt tartott. Felindult volt. Szelesen kapott poharához és felhajtotta fenéig. Vörös bor volt benne, olyan mint a vér...

Üzenet a fogházból.

— Már nős voltam és Pécsen laktam, mikor a királynét meggyilkolták. Eleinte az a hír volt, hogy Luchesi a gyilkos. Egy másik anarchista. En tudtam, hogy csak Luigi lehet. Ő is volt. Nem olvastam lapokat évekig. A borzasztó gaztett engem nagyvau, de nagyon megrendített. Évek múltán is, ha szóba került Luigi, széddültem. Forgott velem az egész világ.

— 1908-ban hallottam róla. Boldogult édesanyám járt nálam. Mutatta Luigi egyik levelét, amelyben sorsáról írt. Azt mondta, nem bírja soká. Mert ha ében van, ha alszik, mindig előtte áll a gyászoló királyné. Már meg is vaktaná magát. Kiszurná mind a két rut szemét, csak azt a rettenetes képet ne látná, a királyné bünbcsátó, jószágos arcát.

— Mindent megbánt töredelmesen, igazán és mélységesen. Még is irtózatosan szenved nem a tömlő, sem a bánásmód miatt. Az önvád mardosta bünös lelkét...

— Az újságokból tudtam meg, hogy Luigi végül sem került el a sorsát: a kötelelet. Felakasztotta magát a tömlőben.

— Magyarország igénye Romániával szemben. Bucurestiből táviratozzák: A jövő hét folyamán utazik Párisba Reilanu román delegátus, hogy a kormány álláspontját képviselje a magyarok által Romániának átadott középületekért emelt igényekkel szemben.

— Joffe elhagyja Bécsét. Bécsből táviratozzák: Joffe, az orosz szovjetkörtársaság bécsi követe még ebben a hónapban visszatér Moszkvába és mást fognak kinevezni helyébe bécsi követnek.

— A német elnökválasztás. Berlinből jelentik: A végleges elnökjelölés még mindig nem történt meg. A jobboldali pártok választási bizottsága ma ülést tartott, de nem döntött fölötté, hogy Jarrés főpolgármestert, Seeckt tábornokot, a birodalmi őrség parancsnokát, vagy pedig Gessler hadügyminisztert jelöljék-e?

— A visszautasított francia költségvetés. Párisból táviratozzák: A szenátus pénzügyi bizottsága a külügyi költségvetést nem fogadta el, mert nem szerepel benne a vatikáni nagykövetség tétele.

— Újabb nagy földrengés Japánban. Tokióból táviratozzák: Ma ismét hatalmas földlökést éreztek a városban. A földrengés okozta károk azonban még ismeretlenek.

— Meghalt Kina köztársasági elnöke. Londonból jelentik: Pekingből érkezett híradás közli, hogy Sun-Jat-Sen a neves kínai politikus és a köztársaság volt elnöke meghalt. — Sun-Jat-Sen neve közvetlen a háboru előtt került forgalomba, amikor forradalmat szervezett a császári dinasztia ellen és sikerült is elűznie a császárt. A köztársaságot ő teremtette meg. Az utóbbi időkben az ellenforradalom leverésében nagy szerepet játszott.

Uj Michelikatalogus megérkezett
Sándor hírlapirodában, Arad. 10199

— Bonyodalom 3200 ezüstkoro-
na körül. Érdekes tárgyalás volt ma a timisoarai törvényszéken. Még 1918-ban Mannheim Márk nagy szentmiklósi ezüstműves több értékes tárgyat adott el Rosenthal Nánán temesvári ékszerésznek 3200 ezüst koronáért. Azonban az arany-
műves nem mert ilyen nagy összeggel utra kelni és megkérte Rosenthalt, hogy örizze azt meg részére. A forradalom után Mannheim jelentkezett a pénzért, azonban legnagyobb meglepetésére Rosenthal kijelentette, hogy a forradalom alatt kifosztották üzletét és az aranyműves 3200 darab koronáját is elvitték. — Ebbe azonban nem nyugodott bele Mannheim és pert indított az ékszerész ellen. Ma tárgyalta az ügyet a temesvári törvényszék. A bíróság kimondotta, hogy nem találja bebizonnyítottának a temesvári ékszerész állítását és ezért a 3200 ezüst korona visszatérítésére kötelezte.

MAMOR
LUCY DORAINNEL
még pénteken
és szombaton
az aradi Apollóban

— Nem továbbítja a posta a magyar felirású képeslapokat. Váradról jelentik: A postaigazgatóság hirdetményt függesztett ki, mely szerint nem továbbítja a posta a magyar felirású vagy magyar nyelvű magyarázó szöveggel ellátott képeslapokat.

— Sirkövetés. Néhai Gottlieb Adolf sirköfelavatása f. évi március hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az aradi izraelita temetőben.

— Érdekes védekezés egy képviselő vádjá ellen. Bucarestből jelentik: Mint ismeretes, a kamara múlt heti ülésén Georgescu Tulcea képviselő feszegetni kezdte azt a szerződést, amelyet a Frigul kereskedelmi részvénytársaság a földművelésügyi minisztériummal kötött 70 vagon sózott hal elraktározása tárgyában. A képviselő szerint a 70 vagon hal megromlásáért a Frigul terheli a felelősség, mivel raktára köztisztasági szempontból kifogásolható. — Erre a Frigul, hogy a neki kellemetlen állítást ellensúlyozza, minden bucurestij lap egy riportert meghívta raktarába, ahol a sózott halat kezelték. Az újságírók jegyzőkönyvet vettek fel látogatásukról és megállapították, hogy a Frigul raktárában kifogástalan tisztaság uralkodik és a halat hozzáértő módon kezelik, sőt ők maguk is megízlelték és azt kifogástalannak találták.

— Husz évi börtönre ítélték a bécsi gyilkost. Bécsből jelentik: A bécsi bíróság — az esküdtek igazmondása alapján — Bergmeister Károlyt, a rablógyilkos főiskolai növendékét husz évi súlyos börtönre ítélte. A vádlott felebbezett.

Titokzatos kaland az éjszakában

Egy autós hölgy egymásután négy férfit rabolt ki.

(Rio de Janeiro, március 12.) A braziliai főváros lakosságát halálra tartja izgalomban. A mi nap éjféli körül az előkelő társadalom egyik legismertebb tagja magából kikelve állított be a rendőrfelügyelőség ügyveletes tisztviselőjéhez s feljelentést tett *titokzatos nő ellen*.

— Ugy történt az eset. — kezdte el, amikor kissé lecsillapodott — hogy este 10 óra felé az *Avenida Beira Mar* fát alatt sétáltam. A délutáni forróság után kissé levegőzni akartam. Később leültem egy padra és szivarra gyújtottam, amikor pár lépésre tölem egy kicsiny *sportautó* állt meg. Az *autót egy rendkívül elegáns, fiatal hölgy vezette*. Arcának egy részét felülről leomló fátyol takarta el, de amit kivehettem belőle, az is elragadó szépséget áruolt el. *Mosolyogva nézett rám*. Gondoltam, hogy valami félvilági hölgy. A kaland érdekesnek ígérkezett. Visszamosolyogtam reá, amire felszólított, hogy mutatkozzam be és kísérem el egy autótúrára. Azonnal a kocsisához léptem, amire még közelebb intett magához azzal, hogy *mutatni akar valamit*. Csuda szem és fiul volt. Mit gondol, mit mutatott? *Egy finoman hímzett selyemtárcát*.

— *Tegye bele a pénzét!* — parancsolta s keskeny kezében megcsillant egy revolver. — Ékszerait és egyéb értékeit megtarthatja. Egyébként pedig bocsásson meg, de a mai idők olyan rosszak, hogy az embernek *vakmerőnek* kell lennie. *Én az vagyok...*

— Mit tehettem mást. — folytatta előadását a kárvallott előkelőség — elővettem pénztárcámat s *egész tartalmát kiürítettem*. Jólformán még magamhoz sem

tértem a meglepetésből, amikor a különös szépség átkarolta a nyakamat, magához vont és *megcsókolt*. Egy pillanatra rá berregni kezdett az autó és az egész tünelemény köddé fozlott, mint az álom. Csak a pénztárcámon konstatáltam, hogy mindaz, amit elmondtam, valóban megtörtént s így eljöttem jelentést tenni.

Alig fejezte be mondókáját, kinyitott az ajtó s *egy másik elegáns ur rohant be, akít ugyancsak az autómobilos démon fosztott ki*. Rövid félóra alatt négy feljelentést vett jegyzőkönyvbe a rendőrség. A legutolsót a titokzatos nő már magával is vitte autóján rövidebb sétára s akkor fosztotta ki, amikor az illető azt hitte, hogy sikerült új ismerőse kezéit megnyernie. *A kaland a négy urnak összesen 1339 milreisbe került*. Az ismeretlen nő egy 32 kaliberű *Colt-gyártmányu revolverrel* volt felfegyverkezve.

A lapok természetesen hasábszámra foglalkoznak az ügyvel s nem valami hízélgöen nyilatkoznak arról a négy férfiúról, akiket az ismeretlen nő ilyen könnyedén kirabolt. A nevüket természetesen nem közlik, nehogy családi botrány is fűszerezze a furcsa bűnügyet. Annyit elárulnak a riporterek, hogy az autós szépség éppen azokat csalta törbe, *akiknek gyávasága közismert az uri világh.n.* Így valószínűnek tartják, hogy csak tréfa történt s a fiatal hölgy az előkelőség egyik kalandra vágyó tagja, mert hiszen az egész szákmány, a pár száz milreis, semmiképpen sem mondható valami nagy összegnek. Az esetet az csak érdekesebbé teszi s a közönség feszülten várja a titok megoldását.

ságában van a rendőrfőkapitányságnak és a vakmerőség mellett szól az a körülmény is, hogy a Zrinyi-ucca egy igen forgalmas ucca. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

A parkettáncos botránya

Anita Berber volt partnere elcsábított egy amerikai milliomos leányt.

(Budapest, március 12.) Amerikából érkezett hírek szerint Newyorknak nagy botránya van, amelynek középpontjában a pesti zászolású *Sebastian Droste*, a hírhedt meztelen táncos, Anita Berber volt partnere áll. Droste Amerikában valódi nevével, mint Knobloch szerepel, azonban egyidejűleg a bárói címet is adományozta magának. A Budapestről elszármazott, botrányairól hírhedt táncos elcsábította Newyork egyik leggazdagabb örökösét, Vera Lightmer kisasszonyt. Azonkívül a rendőrség rájött arra, hogy lakásán tiltott alkohol-orgiákat rendez. Végül összeütközésbe került a kikötői rendőrséggel is, mivel vizum nélkül akart Európába utazni. Ezért visszatartották s néhány óráig a kikötői fogdában volt bezárva. Végre kiutasították és most utban van Európa felé. Vele együtt utazik menyasszonya, a gazdag dollárörökös. Ennek gyámja és nagyanyja hiába tiltakoztak. Droste és miss Lightmer az európai kikötőből egyenesen Budapestre fognak utazni, hol megesküsznek. Droste ugyanis rágazkodik ahhoz, hogy az esküvő szülővárosában, Budapesten történjenek.

Magyar lobogó

a csehszlovák elnök születésnapján

(Eperjes, március 12.) Massaryk köztársasági elnök a napokban ünnepelte hetvenötödik születésnapját. Ebből az alkalomból a hatóságok a csehszlovák köztársaság egész területén elrendelték a középületek fellobogozását s egy szersmind barátságosan felkérték a magánházak tulajdonosait is, hogy az elnök születésnapjára tűzzék ki a cseh-szlovák trikolor. Az utasításnak a hatóságok jóindulatától függő magánosok is igyekeztek eleget tenni és így történt, hogy *Lefkovic* eperjesi vaskereskedő, ki nem régen megvásárolta a szolgabiroisági épületet, kiadta a cselédeleányának a parancsot, hogy keresse meg a padláson a zászlót és tűzze ki. Lefkovic figyelmeztette a szolgálóleányt, hogy a színeset és ne a feketét tűzze ki s azt hitte, hogy az ügy ezzel be van fejezve. Pedig nem így volt. A mit sem sejtő kereskedő egyszerre csak azt vette észre, hogy a különben csendes fő-uccai ház előtt egyre többen állnak meg és néznek a tető felé. Vidéki tótok álltak a kapu előtt, ahol egymásnak magyarázva mutogattak fölfelé. Egyik — talán tréfából — éljenezni kezdett, mire a kereskedő az uccára lépett, hogy a mosolygó tömegetől megtudakolja a csoportosulás okát. Nem kellett azonban sokat érdeklődnie, mert fölpillantva láthatta, hogy a hatméteres zászlórudon a cseh-szlovák lobogó helyett a koronás címmel ellátott magyar zászló leng a szél. Az esetnek, melyen egész Eperjes mulat, nem lett különösebb következménye.

Mogoli oroszlán

KEAN MOSJUÓKINNAL
a főszerepben.

Szombattól

az aradi Urániában.

— Osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások. Bécsből táviratozzák: Husvét után Budapesten megkezdődnek a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés létesítésére vonatkozó tárgyalások.

— A beteg ember tragédiája. Tegnap este Cher aradmegyei község határában egy ismeretlen, idősebb férfi hulláját találták meg. A leletről jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a halott Bolta Miklós 66 éves drauti lakos, aki betegen a borosjenői kórházban jelentkezett felvételre. A kórház, eddig még ismeretlen okból kifolyólag, megtagadta a beteg öregember felvételét és így Bolta gyalog visszaindult községe felé. Azonban már nem érhetett hazáig, Cher község közelében összeesett és meghalt.

Armány és szerelem.

Schiller gyönyörű drámája.

Ma utóljára

az aradi Urániában

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Egy komédiás gyermek története.

Nagy cirkusz film!

Rendezte:

KERTÉSZ DEZSŐ az aradiak volt kedvenc színésze

Főszerepben: MARRY KIDD.

Vasárnaptól az aradi APOLLOBAN.

egy bizottság jár házról házra és a kik nem tettek eleget a bizottság rendelkezésének, azokat 500—10.000 lej pénzbírságra ítélik.

Kasszafurás Budapesten

Betörés történt a budapesti főkapitányság szomszédságában.

(Budapest, március 12.) Vakmerő betörést követtek el az elmúlt éjszaka a rendőrfőkapitányság közvetlen közelében. A Sipos Armin szállító-cég Zrinyi-uccai irodájának pénztárhelyiségébe eddig ismeretlen tettesek hatoltak be, akik a páncélszekrényt kifurták három helyen és a kassa 250 millió tartalmát elrabolták. A detektívek megállapították, hogy a kasszafurók még kapuzárás előtt rejtőztek el a ház udvarában és zárás után a kapualjából a cég üzlethelyiségébe vezető ajtón át hatoltak be. Tettük elkövetése után pedig kötélén ereszkedtek le a Zrinyi-uccába. A szállító-cég irodája tőszomszéd-

KÖZGAZDASÁG

Svájci bikákat vesz Arad megye.

Nagyszabású állatkiállítások a megye községeiben.

(Saját tudósítónktól.) Aradvár megye vezetősége a megyei állattenyésztés felvirágoztatásának érdekében állandóan rendez állatkiállításokat, amelyekben minden esetben maga a megye is tekintélyes számu bikát vásárol. Így a vasárnapi aradi kiállításon is 14 bikát vásárolt a megye 232.000 lej értékben és a vásárolt bikákat már kiküldötték különböző községekbe. A községek vezetőségei is jelen voltak az aradi kiállításon s a felhajtott 94 bikából husz darabot ők is megvásároltak. A kiállítók között ezuttal 15.000 lejt osztottak szét, mint 26 díjat. A me-

gye átlagosan 16-19.000 lejért vette meg a bikákat, míg a községek vásárlásainál 24-25.000 lejes árak fordultak elő. Öt bikát vásároltak a torontálmegyei Grabáról is, melyek árai 27-29.000 lej között mozognak. Március 15-én Borosjenőn lesz tenyészhi-ka-kiállítás, május 17-én pedig mindenmennyi állatkiállítása és ipari kiállítás lesz ugyanott. Román-Pécskán április 26-án rendeznek állatkiállítást és ezen mindenféle állatot ki lehet állítani. A megyei állattenyésztési bizottság 17-én ülést tart és ezen az ülésen fogják megvitatni a svájci bikák beszerzésének kérdését.

MOZI

XX „Arany és szerelem“ ma, pénteken utoljára az aradi Uránia mozgószínházban. Ma pénteken vetíti az aradi Uránia mozgószínház Schiller „Arany és szerelem“ című gyönyörű drámáját a legtekélyesebb rendezésben. A főszerepeket Lily Dagower, Warner Kraus és Reinhold Schünzel alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

XX A „Mámor“ nagy sikere az Aradi Apollóban. Még ma pénteken és holnap szombaton vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Mámor“ című nagyszabású filmregényt, amely szombatig marad az Apolló műsorán. — A rendkívül érdekes film főszereplője Lucy Doraine, akinek szépsége és nagy művészete a tökéletességig emeli a film szintjét. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Értadó üzlethelyiségek!

A KÖZPONTBAN: II. oszt. vendéglő több ivóhelyiséggel, nagy teremmel, lakással olcsó bérszerződéssel 160.000 lei. — II. oszt. vendéglő ivó- étkezőhelyiséggel, berendezéssel, lakással, 30.000 lei. — Fűszerüzletek Italméréssel berendezéssel 50-70-100.000 leiért. — Egyéb üzletek berendezéssel 40.000 leiért. — A vasút közelében üzlethelyiség lakással, lelépés nélkül évi 24.000 leiért kiadó. Megbizott: 16081 Uranni iroda Arad, Hópostával szemben.

K I A K O

4 szobás komplett URILAKÁS parkirozott udvarral, kertihasználatlall Calea Aurel Vlatcu (Pécska-ut) 207. sz. A ház kedvező üzleti feltételekkel kiadó. Bővebbet GRATIA fehérmű gyár. Arad Str. Moise Nicoara 16. 15148

Májusi-évelkiadó egy 3 szobás lakás

nagy kerttel és melléképítményekkel, jelenleg korszerű és alkalmas üzlethelyiségek is. — Értekezni az aradi görög koi. szerb hitközségi jegyzőnél, Szerb Iskola-épület

72.680. Páris frank 3733-3757, Bucarest lei 353-355, Milánó líra 2950-2968.

= Megnehezült az állatexport. A kormány egy újabb rendelete ismét megnehezítette a már amúgy is megnehezített állatexportot. Eddig az volt az uzus, hogy az exportőr a kiszállításra kerülő állatokat 5-15 napig megfigyelés alatt kellett, hogy tartsa. Az állatorvosi hivatalok eddig két-három állatot is megfigyeltek, a most kiadott rendelkezés értelmében azonban ez megszűnik mert csak két-három vagon mennyiségű és elkülönített helyen levő marhanyag sertésállományt figyelhetnek meg. A rendelet arra kényszeríti az exportőröket, hogy saját felelősségükre vásárolják össze a kiszállítás előtt 6-15 nappal az állatokat és gondoskodjanak ezek részéről megfelelő helyről. Ez a rendelkezés a kisebb tenyésztőket és kereskedőket szinte teljesen elzárja az exporttól és így az állatexport is már egészen a nagybankok és nagyvállalkozók kezébe megy át.

= Ratifikálják a svájci hitelegyzményt. Bucurestiből táviratozzák: Cerkhes, a bucarestii kereskedelmi kamara elnöke átiratot intézett a svájci hitelezők képviselőjéhez, amelyben kijelentette, hogy a velük kötött egyezményt ratifikálni fogják. Egyszermind hangsúlyozza, hogy azó sincs a konvenció megváltoztatásáról. A kamara elnöke még Bratianu Vintila pénzügyminiszternél is tervenialt az egyezmény sürgős ratifikálása érdekében.

PIATA AVRAM JANCU-TÉREN levő ÜZLETHELYISÉG 2 nagy raktárral megfelelő nagyobb ANGRÓ VAGY DETAIL ÜZLETNEK KIADÓ. Érdeklődni lehet az Aradi Közlöny kiadójában. 1426

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kiváló konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Ma halezély

a „Központi“ étteremben! Szegedi halaszlé, rántott harosa, túros oszsa, kiváló hegyi borok. Oligányzene, polgári árak. 15148

Szíves pártfogást kérs Schwartz Andor, üzletvezető.

Üres lakások olesón átadók.

Bővebbet: Gyórfy, „Mures“ irodájában, Arad, 15148

Zongora hangolást és javításokat olcsón eszközöl MELIS, Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza-ucca) 21. sz. VESZEK és ELADOK zongorákat

Turaautó,

hatiléses, modern, majdnem új, olcsón ELADÓ, esetleg kisebbre ÁTCSERÉLHETŐ. Ugyanott bőrfedeles, könnyű, fekete új HINTÓ eladó.

Bővebbet GYÓRFFY, „MURES“ irodájában, Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-ucca.) 15148

Vidéki nagy MEZŐVÁROSBAN SAROKHAZ FÜSZERÜZLETTEL.

kétszobás lakással, teljes berendezéssel, havi 70-100.000 Lei forgalommal, 150 ezer Letért eladó. 15148 Bővebbet GYÓRFFY, „MURES“ irodájában, Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-ucca.)

ARAD, STR. ONCU (SCHWEIDEL-U.) 11. sz. MAGÁNHÁZ, ELFOGLALHATÓ 2 szobás, előszobás és külön egy szobás LAKÁSSAL, villanyal, vízvezetékekkel, tágas udvarral, pincével, 250.000 Leiért ELADÓ. Bővebbet csakis GYÓRFFY, „MURFS“ irodájában, Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-u.) 15148

A szezon beálltával

tavaszi ruhákat, tavaszi öltönyöket legjobban kivitelben tisztít és fest Müller J. és Fia

kiöktületek: Arad, Strada Brațianu (Weitzer János-u.) 7. Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.) 4. Gyártelep: 10005 Arad, Str. Cuza Voda (Tökölly I.-u.) 40.

Gyakorlott szövő-és fonómester

azonnali belépésre kerestetik magas fizetés mellett, reggali textilgyár részére. Azonnali jelentkezés:

Mayer Richard és Tsa.

utóda cégnél Arad, Piata A. Iancu 18. (Szabadság-tér.) 10208

Zürichben 2.55, Párisban 9.55 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 12.) Francia frank 10.50, svájci frank 39.50, dollár 204, angol font 960, szokol 5.95, líra 8.40, dinár 3.25, osztrák schilling 29, márka 49, magyar kor. 345. Kifizetések: Páris 10.70, Zürich 39.70, Newyork 205.50, London 984, Prága 6.12, Milánó 8.43, Belgrád 3.32, Bécs 29.07 Berlin 49.10 Budapest 350.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Március 12.) Berlin 123.75, Amsterdam 208.40, Newyork 519.25, London 2479, Páris 26.72.50, Milánó 21.25.25, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, Bucarest 2.55, Varsó 0.0009950, Bécs 0.007325.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 12.) Berlin 123.62.50, Amsterdam 207.40, Newyork 519.25, London 2478.75, Páris 26.72.50, Milánó 21.22.50, Prága 15.45, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, Bucarest 2.55, Varsó 0.0009950, Bécs 0.007325.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 12.) Kifizetések: Páris 10.60, London 983, Newyork 295.50, Milánó 8.40, Zürich 39.65, Bécs 29, Prága 6.10. — Valuták: Napoleón 750, aranymárka 48, leva 1.36, török líra 1.03, angol font 965, francia frank 10.70, svájci frank 38.50, líra 8.30, drach 3.35, dinár 3.25, dollár 203, fengyel márka 37, osztrák korona 28.50, magyar korona 27.50, szokol 5.95.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRLAT. (Március 12.) Magyar Hitel 397, Osztrák Hitel 155, Salgó 542, Rima 141, Ganz-Danubius 2.580, Köszén 3.020, Kereskedelmi Bank 1.145, Schlick 42, Cukor 2.205, Csáky 7, Ofa 460, Hazai Takarékok 2.670, Szlavonia 64. — (A számok ezresekben értendőek.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Március 12.) Prága 2150-2162, szokol 2130-2150, Belgrád 1162-1170, dinár 1142-1164, Newyork 72.250-72.680, dollár 72.050-

Olesón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és doublek J. Schutznál, Arad, Str. Eminescu (Dák Ferenc-ucca) 28. SZ. 15148

UTLEVELEK

viszmozását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta ointozunk GLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: 277 LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apolló meli szomban), WEINBERGER újpözület

Weisz Dávid az aradi Államrendőrség mellett (Bonus-piata) Pichler papirkereskedés

Banca de Credit din Transilvania S. A.
Fosta Prima Cassa de Păstrare din Arad.

Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság.
Azelőtt Aradi Első Takarékpénztár.

Convocare

la Adunarea Generală Ordinară din anul al 84-lea

a Băncii de Credit din Transilvania S. A. (fosta Prima Cassa de Păstrare din Arad)

care va avea loc în Arad la 24 Martie 1925. orele 5 p. m. în localul Societății (Arad, Strada Berthelot No. 2.)

Ordinea de zi:

1. Dispozițiunile președintelui în conformitate cu art. 22 din statute.
2. Înaintarea raportului Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori și a încheierii conturilor pe anul 1924, stabilirea bilanțului, deciziune în privința repartizării profitului și a descărcării Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori.
3. Stabilirea onorarului Comitetului de Cenzori pe anul 1924.
4. Alegerea Comitetului de Cenzori.
5. Propunerea Consiliului de Administrație referitor la urcarea capitalului social.

On. domni acționari, cari doresc a lua parte la Adunarea Generală, precum și reprezentanții conform statutelor ai acestora se invită, ca în virtutea art. 20 din statute să depună actiile lor împreună cu cupoanele nescadente încă sau titlurile lor provizorii și adică certificatele de depunere eliberate de autoritățile publice sau de institutele financiare împreună cu cupoanele nescadente încă, iar reprezentanții afară de aceasta și procurile lor la casieria Societății până la 23 Martie orele 12 amiază.

Arad, la 9. Martie 1925.

1454

Consiliul de Administrație.

Meghívó

az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaságnak (azelőtt Aradi Első Takarékpénztár)

Aradon 1925. évi március hó 24-én d. u. 5 óraker az intézet helyiségében (Strada Berthelot No. 2.) tartandó

84-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Előki intézkedés az alapszabályok 22. §-a értelmében.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az 1924. évi zárszámadások előterjesztése; a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentés iránti határozathozatal.
3. A felügyelő-bizottság 1924. évi tiszteletdíjának megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság indítványa alaptőkeemelést tárgyában.

Felkérjük azon tisztelt részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, valamint ezek alapszabályszerű képviselőit, hogy részvényeiket vagy részvényutalványaik, illetve ezekről szóló közhatósági vagy pénzügyi hatósági igazolványukat a le nem járt szelvényekkel együtt, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat az alapszabályok 20 §-a értelmében az intézet pénztáránál 1925. évi március hó 23-án déli 12 óráig letétbe helyezni sziveskedjenek.

Arad, 1925. évi március hó 9-én.

Az igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díj az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket törölje, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése.

Levelezés.

„DISCRÉTNEK“ levele van az Aradi Közlöny kiadójában Farkastól. 1452

„AUSLÄNDER“ Habe Montag stark verspätet bitte Brief beheben Carmen Dolores. 10203

CSINOS fiatal hölgy keresi idősebb ur ismeretségét, ki anyagilag támogatná. Levelet „Örök hűség“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 1453

22 ÉVES fiatalember önzetlen barátót keres. Levelet „Fiatal“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába ér. 1458

Alkalmazás.

SZOBALÉNY urisáláshoz jó bizonyítvánnyal, március 15-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2000

ÉPÍTKEZÉSI kőműves munkálatokat és javításokat, valamint cement és kövezési munkálatokat jutányos áron vállal Pelegrini József. Arad, Str. Doamna Balasa (Purgly L.-u.) 187. 1340

KIFUTÓ FIUT felvesszünk „Perfekt“ dombormű-nyomda Arad, Strada Eminescu 15. 10203

UJSÁGÁRUSOK jó jövedelemmel felvétetnek Sándor hírlaprodában Arad. 10203

NAOY gyakorlattal rendelkező varrónők felvétetnek Hacker-szalomba. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 24. 1460

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlaprodá Arad. 10197

FIGYELEM!

Komplett uriszoba, vitrin, Mária Terézia korabeli szekrény, interziás szalon asztal, antik scndálak, szalonok, ezüst evőeszközök, gyönyörű szmirna szőnyeg, festmények, fülbevalók, gránit karosított és gyűrű, asztalok, ebédlő börszékek, uzsonna asztalneműek, férfi ruha, felöltő, tükrös márvány mosdó, réz-, vas- és faágyak, íróasztalok, könyvszekrények, szamovárok, dísz tárgyak, vázák, etazser, szekrény, garderob szekrény stb. jutányosan eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) l. e. jobb. 1000

KÉT GARNITURA Magyar Államvasutak gépgyárában 1922-ben készült cséplőgép, benzinnmotor hajtással eladó. — Megtekinthető Mára Szabados. Nádlae. 1464

KIRAKAT felszerelés és üveglap megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1463

VILÁGOS hálószoba 15.000 leu. ebédlő pohárszékekkel 14.000 leuért eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1462

KERESEK megvételre rövid zongorát. Cim Almásy, Franco-Romána Arad, Csanádi-palota. 1457

Dr. MADEJOWSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja véredény elmeszesedés ellen kapható. Földes gyógyszerárban Arad. 1361

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

EZERJÓFU GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Ovakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

FAGYLALTAPARÁTUST 8—10 literest megvételre keres Falk. Arad Calea Radnei 2. 1459

25—30 LÖERŐS NYERSOLAJ, benzin, vagy villanymotort megvételre kerestünk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1436

Ingatlan.

KERESEK megvételre megbízóim részére a hegyalján szőlőket, kolnával és felszereléssel és Arad közelében birtokokat. Haász iroda Arad, Str. Romanului No. 5. (Zrinyi-u.) 16543

ELFOGLALHATÓ gazdálkodásra alkalmas magánház eladó. Arad külvárosában. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1456

KOMOLY vevők részére kisebb házat megvételre kerestünk (lehet külvárosban is) Közvetítő iroda Arad, Str. Marie Chendi 1—3. (Kölcsey- és Batthyány-u.) sarok. 1000

Uzletek.

KERESTETIK száraz nagy raktár helység főtérhez közel május 1-ére. Ajánlatot „Földszint“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem leadni. 1420

Oktatás.

ROMÁN órákat vennék, a nyelvet tökéletesen bíró fiatalembertől. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 500

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra legelőnyösebben állandóan folyósítatok. Haász irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16543

KIADÓ. Arad, Piata Avram Iancu 11. egy bolti helyiség. Ugyanott eladó egy telek. — Kiadó Bul. Carol 32. sz. alatt egy raktár, vagy műhelyhelyiség. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1461

500 drb. gummi Rabát.

900-tól 1500 Leig.

500 drb. férfi öltöny

1250-tól 2500 Leig.

500 drb. tavasszi felöltő

2300-tól 3000 Leig.

Mussay József

férfi-, ju- és gyermek-

ruha-telepe Arad,

városi színházzal szemben.

1151

PÉNZÉRT

5000 lejen felüli előnyösen gyümölcsöztesheti Ludovic Klein, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügynöksége útján. Telefon 6—38. Válaszbélyeg. 829